

**ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Margity Fridovej a členiek senátu JUDr. Heleny Haukvitzovej a JUDr. Zuzany Ďurišovej v právnej veci navrhovateľa **E.**, **G.** proti odporkyni **J.**, ul. X. o zaplatenie 27 000 Sk s prísl. zo zmenky, na odvolanie odporkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 15 Zm 1018/04-87 zo dňa 9. novembra 2005 a o návrhu odporkyne na oslobodenie od platenia súdneho poplatku takto

r o z h o d o l :

Odporkyni **p r i z n á v a** oslobodenie od platenia súdneho poplatku za odvolanie.

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 15 Zm 1018/04-87 zo dňa 9. novembra 2005 v napadnutej časti **p o t v r d z u j e**.

Žalobcovi trovy odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom krajský súd ako súd prvého stupňa zrušil zmenkový platobný rozkaz sp. zn. 15 Zm 1018/04 zo dňa 25.10.2004 v časti zmenkovej istiny 21 000 Sk so 6% úrokom od 7.10.2004 až do zaplatenia, do zmenkovej odmeny 45 Sk a trov konania vo výške 675 Sk. Zmenkový platobný rozkaz ponechal v platnosti v časti zmenkovej istiny 6 000 Sk so 6% úrokom od 7.10.2004 až do zaplatenia, do zmenkovej odmeny 45 Sk a náhrady trov konania vo výške 675 Sk. Žiadnemu z účastníkov konania nepriznal nárok na náhradu nákladov konania. Obidvom účastníkom uložil povinnosť zaplatiť na účet súdu náhradu nákladov dôkazu v sume každému po 387 Sk. V dôvodoch svojho rozsudku uviedol, že doplnil dokazovanie vyžiadaním

vyjadrenia zo S., ktorá podaním zo dňa 8.8.2005 súdu oznámila, že dôvodom nerealizovania inkasného príkazu z účtu odporkyne v prospech účtu navrhovateľa vo výške 3 000 Sk v mesiaci február 2004 bolo nedostatočné finančné krytie na účte odporkyne. Uviedol ďalej, že predmetom sporu je vlastná zmenka odporkyne, ktorú vystavila dňa 12.12.2003 ako zmenkový dlžník a zaviazala sa zaplatiť na rad navrhovateľa ako prvého majiteľa zmenky zmenkovú istinu 27 000 Sk dňa 6.10.2004. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že zmenka bola vystavená vo forme blankozmenky na zabezpečenie nároku navrhovateľa zo zmluvy o úvere tak, že ak sa dlžník dostane do omeškania s plnením svojich záväzkov, je veriteľ oprávnený vyplniť do zmenky dátum splatnosti a zmenečnú sumu, ktorej výška bude zodpovedať výške všetkých záväzkov dlžníka vyplývajúcich z tejto zmluvy. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že zmenkový nárok navrhovateľa je dôvodný len čiastočne. Podľa čl. 4.1 zmluvy dlžník sa zaväzuje vrátiť veriteľovi úver a zaplatiť dohodnuté úroky a poplatok v 6 po sebe nasledujúcich mesačných splátkach vo výške 3 000 Sk. Každá jednotlivá splátka je splatná vždy k 15. dňu príslušného kalendárneho mesiaca. Podľa čl. 11.4 zmluvy v prípade ak dlžník 10 dní pred splatnosťou poslednej splátky v zmysle čl.4 zmluvy preukázateľne doručí veriteľovi písomné oznámenie, že neuplatňuje svoje právo v zmysle čl. 11.1 zmluvy veriteľ neposkytne dlžníkovi nový úver a účinnosť zmluvy zaniká podľa čl. 12.3 zmluvy / riadnym vrátením úveru, úrokov a poplatku/. Odporkyňa sa bránila zaplateniu zmenky tvrdením že prvý úver riadne a včas splatila, navrhovateľ si neoprávnene zinkasoval o dve splátky navyše v sume 6 000 Sk a nový úver jej bol poskytnutý napriek tomu, že ho odmietla. Na nový úver nedlhuje žiadnu čiastku, pretože 6 000 Sk navrhovateľovi vrátila 4.6.2004 a 6 000 Sk si ponechala za neoprávnene zinkasované 2 splátky. Na základe predložených dôkazov súd mal za preukázané, že doporučeným listom z 13.5.2004 odporkyňa včas odmietla poskytnutie nového úveru, pretože posledná splátka predchádzajúceho úveru bola navrhovateľom zinkasovaná 25.5.2004. Zmluva o úvere preto zanikla ku dňu 25.5.2004 v súlade s čl. 12.3. zmluvy riadnym vrátením predchádzajúceho úveru, úrokov a poplatku. Nový úver poskytol dňa 27.5.2004 navrhovateľ odporcovi bezprávneho titulu a neboli splnené zmluvné podmienky na vyplnenie zmenky do výšky zmenkovej istiny v žalovanej výške. Nie je dôvodná obrana odporkyne v časti tvrdenia, že 2 splátky v mesiaci máj 2004 si navrhovateľ zinkasoval neoprávnene. Bolo preukázané, že so splácaním predchádzajúceho úveru sa odporkyňa dostala do omeškania s úhradou splátky splatnej 15.2.2004, ktorá nemohla byť zinkasovaná, pretože na účte nemala dostatok finančných prostriedkov. Tým sa stal podľa zmluvy splatným celý dlh a navrhovateľovi vznikol nárok na zmluvné pokuty vo výške 2 splátok. Navrhovateľ ďalej nebol povinný dodržiavať splátkový kalendár, pretože dlh sa stal splatným naraz 15.2.2004 a mohol si inkasovať zvyšok úveru

a zmluvnú pokutu podľa toho, ako mala odporkyňa na účte finančné prostriedky. Po tom, ako navrhovateľ bez právneho titulu poskytol odporkyňi nový úver, bola povinná mu vrátiť celú čiastku 12 000 Sk a nielen časť vo výške 6 000 Sk. Navrhovateľ bol preto oprávnený vyplniť zmenku len do časti zmenkovej istiny 6 000 Sk. Na základe týchto skutočností ponechal zmenkový platobný rozkaz v platnosti len do výšky zmenkovej istiny 6 000 Sk s príslušenstvom, alikvotnou časťou zmenkovej odmeny a trov konania a vo zvyšku zmenkový platobný rozkaz zrušil. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 OSP tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania. Za poskytnutie správy súd priznal S. čiastku 773,50 Sk zo štátnych prostriedkov na náklady dôkazu, ktorú v súlade s § 148 OSP rozdelil pomerne medzi účastníkov.

Proti tomuto rozsudku v časti, kde súd ponechal zmenkový platobný rozkaz v platnosti do sumy 6 000 Sk s príslušenstvom a v časti uloženej povinnosti na náhradu nákladov dôkazu podala odporkyňa odvolanie. Uviedla, že navrhovateľ nemá právo ani na zaplatenie zmenkovej sumy 6 000 Sk s príslušenstvom z dôvodu, že peniaze na účte k 15-temu v mesiaci vždy boli k dispozícii. Tak tomu bolo aj v druhom mesiaci 2004, kedy mala byť realizovaná splátka, ktorá sa neuskutočnila a dôvod nepozná. Vyjadrenie S., že na účte neboli peniaze považuje za nepravdivé. K 15.3.2004 peniaze nestiahnuté – čo považuje za chybu navrhovateľa. V 4. mesiaci peniaze stiahnuté 3x po sebe v splátkach po 3 000 Sk a to 2.4.2004, 9.4.2004 a zase 9.4.2004 a nie k 15. v mesiaci. V 5. mesiaci sa zrážky znova opakujú 12.5.2004 a 25.5.2004 bez vedomia odporkyne, hoci dlh už bol splatený. Takže pôžičku v sume 18 000 Sk, ktorú dostala na účet 22.12.2003 v sume 12 000 Sk, pričom prvá splátka 3 000 bola stiahnutá hneď 23.12.2003 takže jej zostalo 9 000 Sk. Zaviazala sa ich zaplatiť v 6 mesačných splátkach po 3 000 Sk podľa splátkového kalendára vždy k 15. dňu v mesiaci /do 15.5. 2004/, splatila ich už v mesiaci apríl 2004 a to 9.4. a nie podľa dohody, takže obnova úveru nepripadala do úvahy. Je toho názoru, že zmluvu porušil navrhovateľ keď si sťahoval peniaze aj 3x do mesiaca bez jej vedomia. List o poskytnutí nového úveru vrátila hneď ako si to v S. overila. Z poskytnutého úveru 12 000 Sk okamžite vrátila 6 000 Sk naspäť aj s listom, kde navrhovateľa vyrozumela, že 6 000 Sk si necháva za 2 splátky, ktoré jej neprávom stiahol v máji 2004. Navrhuje, aby odvolací súd zrušil zmenkový platobný rozkaz v celom rozsahu.

Na výzvu odvolacieho súdu na zaplatenie súdneho poplatku z podaného odvolania odporkyňa požiadala súd listom 5.4.2006, aby ju oslobodil od platenia súdneho poplatku.

Najvyšší súd SR ako súd odvolací prejednal odvolanie odporkyne podľa § 212 ods. 1 OSP v neprítomnosti účastníkov podľa § 101 ods.2 OSP a rozsudok v napadnutej časti podľa § 219 OSP ako vecne správny potvrdil. Vychádzal zo zistenia, že predmetom sporu zostalo

navrhovateľom uplatnené právo na zaplatenie zmenkovej sumy vo výške 6 000 Sk z vlastnej bianko zmenky vystavenej odporkyňou spolu s príslušenstvom. Medzi účastníkmi nie je sporné, že uzavreli zmluvu o úvere, ktorá bola zabezpečená predmetnou zmenkou. Podmienky pre vyplnenie zmenky dohodli účastníci v zmluve o úvere ako aj podmienky splácania úveru. Poskytnutý úver v sume 12 000 Sk, úroky v sume 900 Sk a poplatok za spracovanie a vedenie úverového prípadu v sume 5 100 Sk, teda spolu 18 000 Sk sa odporkyňa zaviazala vrátiť navrhovateľovi v šiestich mesačných splátkach po 3 000 Sk splatných k 15. dňu v mesiaci. Jednou z podmienok pre poskytnutie úveru bolo zriadenie povolenia na inkaso v prospech účtu veriteľa – navrhovateľa. Zriadenie inkasa je vecou dohody majiteľa účtu s peňažným ústavom, bankou. Spor medzi účastníkmi zotrval v dôsledku toho, že banka v mesiaci február nezinkasovala pohľadávku veriteľa k 15.dňu ako to bolo dohodnuté. Súd v tomto smere doplnil dokazovanie o vyjadrenie banky, ktorá uviedla, že dlžníčka nemala na účte dosť peňazí. Pokiaľ odporkyňa tvrdí, že toto vyjadrenie banky nie je pravdivé, musí si to uplatniť vo vzťahu s bankou. Vo vzťahu k navrhovateľovi je zrejmé, že platba nebola vykonaná ako bolo dohodnuté a nastali následky, ktoré účastníci v zmluve o úvere č. 3110023150 dohodli. Nezaplatením tejto splátky sa odporkyňa dostala do omeškania a navrhovateľovi vzniklo právo na zmluvnú pokutu vo výške dvoch splátok, teda vo výške 6 000 Sk. To znamená, že odporkyňa okrem zaplatenia sumy 18 000 Sk v šiestich splátkach po 3 000 Sk musí podľa zmluvných podmienok, ku ktorým sa zaviazala zaplatiť zmluvnú pokutu podľa článku 5 bod 5.2 zmluvy vo výške dvoch splátok. To znamená, že odporkyňa bola v zmysle zmluvy a jej podmienok, ktoré prijala bola povinná zaplatiť splátky v mesiacoch december 2003 až máj 2004 a keďže meškala so splátkou vo februári 2004 musí zaplatiť ešte pokutu vo výške dvoch splátok po 3 000 Sk, teda spolu 6 000 Sk. Odporkyňa preto sumu dodatočne poskytnutú navrhovateľom bola povinná vrátiť celú. Keďže z tejto sumy 6 000 Sk zadržala, súd prvého stupňa dôvodne v tejto časti ponechal zmenkový platobný rozkaz v platnosti s príslušenstvom. Keďže účastníci nevedeli vierohodne preukázať dôvod nezaplatenia splátky v mesiaci február 2005, súd si tento dôkaz zadovážil na náklady štátu, preto dôvodne zaviazal účastníkov aby sa na trovách dokazovania podieľali spoločne. Vzhľadom na uvedené dôvody, odvolací súd odvolaniu odporkyne nevyhovel.

Vyhovel však jej návrhu, aby bola oslobodená od platenia súdneho poplatku z podaného odvolania. Podľa § 138 ods. 1 OSP na návrh môže súd priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné, alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Odporkyňa svoje majetkové pomery doložila príslušnými potvrdeniami S., P. a zamestnávateľa z čoho odvolací súd zistil, že sú splnené podmienky, aby bola odporkyňa oslobodená od platenia súdneho poplatku z podaného

odvolania. Priznal jej preto oslobodenie od platenia súdneho poplatku z podaného odvolania, ktoré bolo vyrubené v sume 2 000 Sk.

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 142 ods. 1 OSP, ale pretože úspešnému navrhovateľovi trovy v odvolacom konaní nevznikli, neboli mu ani žiadne priznané.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie ne je prípustné.

V Bratislave dňa 22. januára 2008

JUDr. Margita Fridová, v.r.
predsedníčka senátu

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je opravný prostriedok prípustný.

V Bratislave dňa

JUDr. Jozef Štefanko, v.r.
predseda senátu